אלעזר. תימה לעיל (דף כט:) גבי

עורות לבובין דמשמע הא שאין

לבובין (ב) אין נשחטין לעבודת כוכבים

וכן לקמן גבי גבינות אפי׳ אינם מבית

אונייקי הם אסורים לר"א דכולהו

בסתמא נשחטין לעבודת כוכבים וא"כ

תנא בית אונייקי דלא כר"א וי"ל דר"א

נמי שרי שאר עורות ושאר גבינות

דלא אמרינן סתם מחשבת עובד

כוכבים לעבודת כוכבים אלא דרך

שחיטה אבל דרך חניקה ונחירה לא

והכא גבי בשר הנכנס דייק שפיר שאין

דרכן להכנים בשר לעבודת כוכבים

אלא מבהמה שחוטה:

והיוצא אסור א"א דליכא תקרוב'

בן בתירא היא. הכל משמע דרבנן

לא מקשו תקרובת עבודת כוכבים למת

וכן משמע בפ"ק דחולין (דף יג: ושם ד"ה מקרוצת) דקחמר ויש לך חחרת

שמטמאה במשא ואינה מטמאה באהל

ודלא כרבי יהודה בן בתירא והקשה

ר"ת דלעיל (כט:) כי מבעיא ליה יי"נ

מנלן קאמר וזבח גופיה מנלן ומקיש

למתים ולא קאמר מי נמי ר"י בן בתירא

אלמא ליכא מאן דפליג ועוד קשה דכי

דייק הכא בשר הנכנס מותר דלא

כר"א ומאי קאמר דלמא לעולם אימא

עבודת כוכבים ור' יהודה

קו: וש"כ], ג) שכת קו: קיג.

בילה כד. ועירובין ס.ן,

ד) ובכל מקומות איתא רבי

קטו: גיטין מה:ן, ו) חולין

יג: ולחמו מח:], ז) [שייך

יג. [נקתן תח:], ז) [שיד] במשנה דלעיל כט:], ז) [כבר פרש"י לעיל במשנה], ט) [במדבר כן, י) [דברים כא], כ) [שייך לעיל כט: במשנה], () הדברים

האסורין בהנאה כל"ל ר"מ, מ) [ל"ל מני], נ) [ל"ל דשביק], ס) [וכ"פ הערוך

ערך מרף ב'], ע) נשייך לדף

תורה אור השלם

צא א מיי' פי"א מהל' מאכלות אסורות הלכה ד:

צב ב מיי׳ פ״ו מהלכות אבות הטומאה הל״א [והל״ז]:

צג ג מיי פ״ט מהלי עבודת כוכבים הלי [יז] יח סמג לאוין מה טור ש"ע י"ד סימן קמח סעיף יא:

רבינו חננאל

כמיז ארובה יש עליו קורט [דם אסור אין עליו קורט] דם מותר והני מילי בשלא מלחו אבל מלחו ^{d)} המלח אומר בזמן שהקרע שלו עגול אסור משוך (כשר) [מותר] כיצד הוא עושה קורע כנגד לבה עד שהיא קור כבנו יבור כו סודא בחיים נמלל ונעגל לאחר שחיטה הקרע נמשך והלכתא כרשב"ג ואע"ג ביי דלית מאן דפליג עליה: בשר הנכנס לעבודת כוכבים מותר. אוקימנא . דלא כרבי אליעזר דאמר . מחשבת עובד לעבודת כוכבים: והבשר אסור שהוא כזבחי מתים אי אפשר דליכא תקרובת ומתני׳ רבי יהודה בן בתירא דתני מנין מנין לתקרובת עבודת כוכבים שמטמא באהל שנאמר ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים מה מת מטמא באהל אף תקרובת עבודת מטמא באהל: ירושלכוי והיוצא אסור כשהכניסו לפנים מן יון שלם היוצא אטוו כשהכניסו לפנים מן הקנקלין אבל לא הכניסו לפנים מן הקנקלין אף היוצא מותר בד"א בעבודת כוכבים שיש לה קנקלין אבל אם אין לה קנקלין כל בית עבודת כוכבים נידון משום . קנקלין פי׳ קנקלין חדרים לתרפות אסור לשאת ולתת עמהן והבאין מותרין: ירושלמי ההולכין בתרפות בהליכה מותר ר' יוחנן אמר 3 מוליכין עבודת כוכבים גדולה אצל עבודת כוכבים קטנה אית תנא תני כוכבים קטנה אית הנגי תרפות מלשון תרפים ואית תנא תני ⁽²⁾ תרפות תרבות אנשים כלומר המטילין מריבה: אמר שמואל עובד כוכבים ההולך לתרפות בהליכה אסור בחזירה מותר.

א) נראה דל"ל אבל מלח אסור דחיישינן דהמלח הוא שהעביר הדם.

ב) לפנינו בירושלמי הגי' ר"ח בש"ר יוחנן תוריבס מוליכין עבודת כוכבים גדולה וכו'. בירושלמי שם וע"ש במפרש.

הלבה ברשב"ג. ° להני אמוראי לית להו כללא דכל מקום ששנה רשב"ג במשנתנו הלכה כמותו מדאילטריך למיפסק כוותיה: 0 לובד בוכבים ההולך לתרפות. תנינא במתניתין והפסיק בחימונע 0 הדברים (10 בהואה משום דדמי לבשר הנכנס: דלא בר'

אין עליו קורט דם. אחר הפשטו אירע בו כך ולא לעבודת כוכבים: מכלל דפליגי. מיבעיא קבעי לה מיניה מי פליגי רבנן עליה אי לא: ומאי נפקא לך מינה. בין חלוקין בין לא חלוקין הלכה כמותו: א"ל גמרא גמור ומורפא פהא. בתמיה. אביי תלמידו של רב יוסף וקא"ל אתה מלמדנו לומר הלכה כמותו

ותהא כומר בעלמא דאי אין חולקין הלכה למה לי: " בשר הנכנס לעבודת כוכבים. שהעובד כוכבים רולה להכניסו מותר בהנאה אם נזהר ישראל ליטלו עם כניסתו הודם שיקריבו אותו: ח׳ לתרפות. לבהש טעותן למקום אחר: מאן סנא. דבשר העובד כוכבים מותר בהנאה: ר"ח בשחיטת חולין בהשוחט (דף לח:): סתם מחשבת וכו'. וכי שחטה עבדה לעבודת כוכבים בשחיטתו ונאסרה דשחיטתה היא תהרובתה: מה מת מטמא באהל כו'. ומינה מה מת אסור בהנאה כדגמרינן בסנהדרין (דף מו:) ותמת שם מרים ש שם שם מעגלה ערופהי אף תקרובת עבודת כוכבים אסורה בהנאה: ה"ג אמר שמואל עובד כוכבים ההולד לתרפות בהליכה אסור דאויל ומודי בחורה מותר מאי דהוה הוה ישראל ההולד לחרפות בהליכה מותר דלמא הדר ביה ולא אויל בחורה אסור כיון דאביק בה הדר אזיל והסניא וכו':

אין עליו קורם דם מותר אמר רב הונא לא שנו אלא שלא מלחו אבל מלחו אסור אימא מלחו העברתו: רשב"ג אומר בזמן שהקרע שלו עגול אסור משוך מותר: אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרשב"ג א"ל אביי יהלכה מכלל דפליגי א"ל מאי נפקא לך מינה א"ל יגמרא גמור זמורתא תהא: בשר הנכנם לעבודת כוכבים מותר: מאן תנא אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן דלא כרבי יאלעזר דאי כרבי אלעזר האמר סאםתם מחשבת עובד כוכבים לעבודת סא כוכבים: והיוצא אסור מפני שהוא כזבחי מתים: מ"מ אי אפשר דליכא תקרובת עבודת כוכבים מני רבי יהודה בן בתירא היא דתניא ירבי יהודה בן בתירא אומר מנין לתקרובת עבודת כוכבים שמטמא באהל שנאמר יויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים מה מת משמא באהל יאף תקרובת עבודת כוכבים משמאה באהל: ההולכין . לתרפות אסורין לשאת ולתת עמהם: אמר שמואל יעובד כוכבים ההולך לתרפות

אביה בהליכה אסור דאזיל ומודי קמי עבודת כוכבים בחזרה מותר מאי דהוה הוה ישראל ההולך לתרפות בהליכה מותר דלמא הדר ביה ולא אזיל בחזרה אסור כיון

 וַיִּצְמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר
וַיֹּאבְלוּ זִבְחֵי מֵתְים: תהלים קו כח גליון הש"ם תוספות ד"ה הלכה. להני אמוראי. עי' תשובת

הרשב"ה סימן מ: ד"ה ע"ב ד"ה אבל בדף יג ע"א . ד"ה מעות:

הגהות הב"ח תום' ד"ה עוכד (ה) באמנע כוכבים וכו׳ שאיסורן איסור הנאה משום: (ב) ד"ה דלא וכו׳ לכוכין אינן בהנאה דלא שאין אסורין בהנאה דלא כר"א דלר"א אפילו לר"א לבובין נמי ירח כוכני': מר"א דקורה שאינן לבובין גמי נסחטין לעבודת כוכני: (ג) ד"ה כך היא וכוי של חרס הן ובלעי וכוי סבירא ליה דלא מכניסן:

מוסף רש"י

מאי נפקא לך מינה. כל שכן כיון דלא פליגי עליה **הלכתא כוותיה** (שבת קו:). גמרא גמור זמורתא תהא. אומר השמועה נזמירה בעלמא בלא לורך נשם). משל שוטים הוא כמו (שש), תשל שוטים הוח כתו (ב"מ מ:) זבון וחצין תגרי איקרי, כך גמרא גמור, אותר למלמיד שוטה למוד הן אתת הן שצוש ויהא לך לומל ושיל (ביצה כד.).

לך דאתיא כר"א וכרבנן דרבי יהודה . ס"ל דלית להו הך היקשא ואין סברא לדחות דסמיך אסיפא דאתיא כרבי יהודה בן בתירא דכל זה היה לו לפרש ומפר"ת דתקרובת שהוא כעין פנים כגון זביחה קטור ונסוך מודו רבנן דילפינן ממת וניחא לעיל גבי יין נסך אבל תקרובת שאינה כעין פנים פליגי ולפיכך אוקי הך דהכת בשר היוצת כרבי יהודה דבחתיכה של בשר שתינו זבוח לפני עבודת כוכבים חיירי אלא שמביתה דורון וניחא דקתני מפני שהוא . כובחי מתים ולא קתני זבחי דמשמע זבח ממש ור"י פי' דלענין איסור אכילה והנאה דמשתעי קרא לא פליגי דכל תקרובת עבודת כוכבים אסור

בהנאה מדאחקיש למת כי פליגי לענין טומאה דר' יהודה מקיש למת אף לענין טומאה וכן משמע י' (דבכל דוכתא שביק) ר' יהודה בן בחירא איסור וקנקיט טומאה והכא דייק שפיר כיון דתנא בשר היוצא אסור למה לי למהדר ומתני מפני שהוא כזבחי מתים אלא לומר לך אסור ומטמא וטעמא כדפרי׳ דלא אפשר דליכא תקרובת ומני ר׳ יהודה בן בתירא ותשובות על פר״ת יש להאריך הרבה בפ״ק דחולין (דף יג: ושם): ההולך לתרפות. פי׳ הר״ר שמעיה מקום טנופות כמו בית התורפה © ובירושלמי פי׳ לשון תרפים: ש ישראל ההולך ליריד של עובדי בוכבים.° פי׳ נפ״ק (נעיל דף ינ:): כך היא גירסת הספרים וגירסת רש״י ת״ר נודות העובדי בוכבים גרודים חדשים מותרים ישנים ומוופפין שנים ומוופפין אסורין. וכן נמי אימא לקמן (דף (ג.) גבי קנקנים קנקנים של עובדי כוכבים גרודים חדשים מותרים ישנים ומוופפין אסורים ופרש"י וז"ל גרודים שלא מפתו מעולם והם חדשים מותרים דכניסת יין זמן מועט לא בלע עור ודוקא נודות אבל כלי חרס בלע לאלתר ישנים ומזופפין כלומר ישנים או מזופפין אסורים ישנים איידי דכנוס בו יין נסך זמן מרובה בלע עור ומזופפין אפי׳ בהדא זימנא בלע זפת ליין עכ"ל משמע מתוך פירושו שמחלק בין חדשים דנודות לחדשים דקנקנים דחדשים דנודות קרי אף כשנתן בהם יין כבר אך לא זמן מרובה וחדשים דקנקנים לא קרי אלא כשלא נתן בהם יין כלל ופי׳ הטעם משום דחרם בלע לאלתר ואפי׳ בפעם ראשונה וכן פי׳ בסמוך ה״מ נודות היינו זיקי שהם של עור אבל קנקנים של חרס (ג) בלעי טובא ונראה כי כשהתיר בנודות חדשים התיר אע"פ שכבר נתן בהן יין אלמא סבירא דלא מכניסן לקיום דאילו במכניסן אפי' בפעם אחת גזרו אף באינם זפותין וכן משמע בפ"ב (לקמן עד:) הגת והמחץ והמשפך של עובדי כוכבים 🍳 (ר״מ) מחיר בנגוב וחכמים אוסרים ומודה 🍳 (ר״מ) בקנקנים שהם אסורים אף בנגוב ומה בין זה לזה אלו הקנקנים מכניסן לקיום אלו גם ומחץ ומשפך אין מכניסן לקיום והתם איירי באינם ופוחין מדקתני סיפא דברייתא דגת ואם היו מזופפין אסורים משמע דרישא באינם זפותין איירי וקאמר המם רבא כי הוה משדר גולפי פי׳ חביות ריקניות והם של חרם סחיף להו אפומייהו וחתים להו אבירצייהו מ״ע כל דבר שמכניסו לקיום לפי שעה גזרו בהן רבנן ולשון לפי שעה משמע אפילו בפעם אחת הלכך קנקנים שמכניסן לקיום אין להחיר בחדשים כ״א בלא נתן יין כלל ולפי שיטתו שאוסר בנודות שאין מכניסן לקיום ישנים אף בלא זפת ואע״ג דלא בלעי כולי האי אם כן כלי העובדי כוכבים אף של כסף ושל עץ אינם מותרים אם לא בהגעלה ועירוי וגם יושט"ש וקנא"ש של עץ אף שלנו כיון שהם זפותין יאסרו אם נתן בהם יין שעה אחת או אפילו נגע בהם ויין טופח עליהם כך הצעה של שיטת הקונט׳ והרבה תמיהות יש חדא דלשון שני הברייתות של קנקנים ושל נודות שוין ואין פי׳ שוה דבנודות מיקרו חדשים אף בשכבר נתן בהם יין ובקנקנים מפרש חדשים שלא נתן בהם יין כלל וע״ק שנתן דבריו לשיעורין ולא פירש לגבי נודות בכמה פעמים מיקרו ישנים וע״ק דלשון גרודים משמע שהיה בהן כבר זפת וגרדן ועוד חימה דמעשים בכל יום דכלי העובדי כוכבים של כסף שנהגו העולם לשכשכן במים להתירן בלה הגעלה ועירוי וע"ק דגם מחוך שמעתין משמע דדבר שאין מכניסן לקיום אם אינם זפותין אפי׳ ישנים משכשכן במים ודי בכך דהנהו כובי דפומבדיתא דאנסו בי פרזק רופילא ורמא בהו חמרא וקאמר כל דבר שאין מכניסן לקיום משכשכן במים ומותרים ואין סברא לומר שלא הניח בו העובד כוכבים יין אלא פעם אחת ועוד קשיא מה שפי׳ אבל קנקנים שהם של חרם בלעי טובא דלא היה לו לחלות טעמו בזה אלא במה שמכניסן לקיום וכשתלה טעם דבריו בבליעה משמע דחרם אף אם אין מכניסן לקיום אסור ולקמן בפ"ב גבי ההיא דגולפי משמע דמוחר מדקאמר כל דבר שמכניסו לקיום גזרו רבנן לפי שעה אטו זמן מרובה משמע הא דבר שאין מכניסו לקיום לא גזרו אף לזמן מרובה ועוד תימה דהא מעשים בכל יום בכלי חרס שלנו שאין מכניסין לקיום שנתן בהם ישראל יין הרבה וכשנוגע בהם עובד כוכבים אין עושין בו רק שכשוך לבד ופי׳ הר״ר אליהו בן הר״ר יהודה ליישב גירסת הספרים דודאי יודות וקנקנים שניהם מכניסן לקיום וה"פ נודות העובדי כוכבים חדשים שלא נתן בהם יין כלל דמאחר שהם גרודים שלא זפתן מעולם אי רמא בהו עובד כוכבים חמרא מידע ידיע אבל זפותים או שנופתו ונשר זפתן אף חדשים אסורים כי שמא בשעת זפיתה או אחר זפיתה נתן בהם העובד כוכבים יין ולא ידיע ישנים פי׳ שנתן בהם יין אפי׳ חדא זימנא אסורים דכל דבר שמכניסו לקיום אסור לפי שעה וכן בקנקנים ועתה אין שום חילוק בין נודות לקנקנים והא דלא עריב ותני להו משום דסוף הברייתות מתחלק זה מזה דגבי נודות קחני עובד כוכבים רבבן ועבדן וגבי קנקנים תני עובד כוכבים נותן לתוכן יין כו׳ ובסמוך ה״פ ה״ת נודות אע״ג דמכניסן לקיום סגי להו בעירוי משום דלא בלעי אבל קנקנים של ארם נגר עוכד כלכים מתן מחוק אן כי זכנתון הם של מי להתיר הקנתים והיושט"ש אע"פ שהם זפותין דכיון שאין מכניסן לקיום והשתא ניחא כל מה שהקשינו לפרש"י רק לשון גרודים אכן רבינו תם הקשה לו מן ההלכות גדולות שפירשו הני מילי נודות שאין מכניסן לקיום אבל קנקנים שמכניסן לקיום לא ולפי זה אין להתיר הקנא"ש זפותות אף על פי שאין מכניסן לקיום דומיא דנודות לכך נראה לרבינו תם דגרם בשמעתין כדגרסינן בתוספתא (פ"ה) דמחלקת בין נודות לקנקנים וזה היא הלעה ופי׳ נודות העובדי כוכבים גרודים מותרין חדשים זפותים אסורים פירוש גרודים שאין בהן זפת מותרין ואפי׳ ישנים דכיון שאין מכניסן לקיום משכשכן במים ומותרים ואפי׳ היה בהם זפת אלא שנקלף